

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СЛОВАЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Петріца Н.М.

Зламана П.

**ЧЕСЬКА ІСТОРИЧНА ПРОЗА
XIX-XX СТОЛІТТЯ**

**Методичні рекомендації
до проведення практичних занять**

Ужгород – 2023

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVI A VĚDY UKRAJINY
STÁTNÍ VYSOKÁ ŠKOLA
UŽHORODSKÁ NÁRODNÍ UNIVERZITA
FILOLOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA SLOVENSKÉ FILOLOGIE**

Natálie Petrica

Petra Zlámaná

**ČESKÁ HISTORICKÁ PRÓZA
XIX-XX STOLETÍ**

**Metodická příručka
pro studenty oddělení bohemistiky**

Užhorod 2023

УДК
821-311.6(09)(437)''18/19''(076)П

Петріца Н.М., Зламана П. Чеська історична проза XIX-XX ст.: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів 1 курсу ОПП «Чеська мова та література» ОС магістр галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - чеська». Ужгород, 2023. 33 с.

Укладачі: **Петріца Н.М.**, кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри словацької філології
Зламана П., магістр, закордонний лектор, ст. викладач
кафедри словацької філології

Рецензенти: **Пахомова С.М.** – доктор філологічних наук, професор
Інституту україністики філософського факультету
Пряшівського університету (Словаччина).
Ліхтей Т.В. – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри словацької філології

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри словацької філології
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
«17» травня 2023 р., протокол №7.

Рекомендовано до друку Вченою радою філологічного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
«19» травня 2023 р., протокол № 7.

©Петріца Н.М., Зламана П. 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	6
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ	21
СПИСОК ХУДОЖНІХ ТВОРІВ	23
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	27

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Чеська історична проза XIX – XX століття» покликана ознайомити студентів з найкращими зразками чеської історичної белетристики. Основними завданнями вивчення специфіки, типології історичних творів, історії становлення та розвитку жанру чеського історичного роману.

Самостійна робота включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять; читання художніх творів; систематизацію вивченого матеріалу перед підсумковим контролем; розроблення мультимедійних презентацій тощо.

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка рефератів та їх презентація; анотація опрацьованої наукової літератури, статей, досліджень; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 1.

Тема 1.

HISTORICKÁ BELETRIE

План

1. Historická beletrie.
2. Pojem, znaky, díla s historickou tematikou ve světové a české literatuře.
3. Žánry historických děl.

Завдання для самостійного опрацювання

Světová historická beletrie-žanry, specifika

České legendy. Zpracování českých lidových legend v české beletrii

Завдання для індивідуальної роботи

Законспектувати основні тези статей:

Література

1. Dokoupil B. K typologii historického románu. In: Česká literatura, roč. 27, 1979, s.206-220.
2. Hloušková Z. Historický román. U nás [online]. Roč.27(2017), č.2 [cit. 2018-04-21]. [Dostupné online](#).

3. Machala L., Galík J., Gilk E. et al. Panorama české literatury. Praha: Knižní klub, 2015. Universum.
- 4.

Тема 2.
HISTORICKÝ ROMÁN

План

1. Historický román.
2. Typy historického románu.
3. Znaky historického románu.

Завдання для самостійного опрацювання

Subžánry historického románu

Завдання для індивідуальної роботи

Законспектувати основні тези статей:

1. Hloušková Z. Historický román. U nás [online]. Roč.27(2017), č.2 [cit. 2018-04-21]. [Dostupné online](#).

Література

2. Dokoupil B. K typologii historického románu. In: Česká literatura, roč. 27, 1979, s.206-220.
3. Hloušková Z. Historický román. U nás [online]. Roč.27(2017), č.2 [cit. 2018-04-21]. [Dostupné online](#).
4. Machala L., Galík J., Gilk E. et al. Panorama české literatury. Praha: Knižní klub, 2015. Universum.

Тема 3.

PERIODIZACE HISTORICKÉ BELETRIE V ČESKÉ LITERATUŘE

План

1. Periodizace historické beletrie v české literatuře.
2. Historická tematika v nejstarší české literatuře.
3. Panonské Legendy. Přemyslovské Legendy.
4. Kosmova Kronika. Zbraslavská Kronika (Petr Žitavský). Dalimilova Kronika.
5. Trojanská Kronika. Husitská Kronika (Vavřinec Z Březové). Kronika Václava Hájka z Libočan

Завдання для самостійного опрацювання

Historická látka v staročeských legendách a kronikách

Panovník ve světě českých legend a kronik 10.–13. století

Завдання для індивідуальної роботи

Законспектувати основні тези:

Robert ANTONÍN, *Obraz ideálního panovníka ve Zbraslavské kronice*, in: *Stát, státnost a rituály přemyslovského věku*. Martin Wihoda – Demeter Malaťák (edd.), Brno 2006, s. 197–215

Petr ČORNEJ, *Hájkův obraz husitské epochy*, in: *Na okraj Kroniky české*. Ed. J. Linka, Praha 2015 (Studia Hageciana I.), s. 83-111

Dana DVOŘÁČKOVÁ-MALÁ, *Angažované vyprávění. Narativní strategie literárně – historických děl na přelomu 13. a 14. století*, *Mediaevalia historica Bohemica* 20/1, 2017, s. 23-39.

Jiří PEŠEK, *Václav Hájek z Libočan, vypravěč mýtů i dějin*, in: *Duchem, ne mečem*. Jarmila Lakosilová (ed.), Praha 2003. s. 100-111.

Dušan TŘEŠTÍK, *O Kosmovi a jeho kronice*, in: *Kosmova kronika česká*. Praha 2005, s. 5-17.

Література

1. Dokoupil B. K typologii historického románu. In: Česká literatura, roč. 27, 1979, s.206-220.
2. Hloušková Z. Historický román. U nás [online]. Roč.27(2017), č.2 [cit. 2018-04-21]. [Dostupné online](#).
3. Machala L., Galík J., Gilk E. et al. Panorama české literatury. Praha: Knižní klub, 2015. Universum.
4. Dana DVOŘÁČKOVÁ-MALÁ, Angažované vyprávění. Narativní strategie literárně – historických děl na přelomu 13. a 14. století, Mediaevalia historica Bohemica 20/1, 2017, s. 23-39.
5. Eislerová, Jana: Staré pověsti české. Havlíčkův Brod: Fragment, 2009. ISBN 978- 80-253-0861-5
6. Jirásek, Alois: Staré pověsti české. Praha: J. R. Vilímka, 1925. Krejčí, Ivan: Strašné pověsti české. Praha: Mladá fronta, 2005. ISBN 80-204-1334-0
7. HAVLÍK, Lubomír E. Kronika o Velké Moravě. Brno 1987.
8. [Králik](#) O. Nejstarší legendy přemyslovských Čech 2002, 230 s.
9. Vavřinec Z BŘEZOVÉ, Husitská kronika. Píseň o vítězství u Domažlic. Ed. M. Bláhová, Praha 1979
10. Kosmas, Kosmova kronika česká, Red. K. Hrdina a M. Bláhová, Praha 2012.
11. Jan MARGIGNOLA, Kronika česká, in: Kroniky doby Karla IV. Ed. M. Bláhová, Praha 1987
12. Petr ŽITAVSKÝ, Zbraslavská kronika. Ed. Z. Fiala, Praha 1975
13. Petr ČORNEJ, Tajemství českých kronik. Cesty ke kořenům husitské tradice, Praha 2003.
14. Staré letopisy české, in: Fontes rerum Bohemicarum, Series Nova II. (dále FRB) Red. A. Černá, P. Čornej, M. Klosová, Praha 2003.
15. Dagmar MOCNÁ – Josef PETERKA, Encyklopedie literárních žánrů. Praha 2004.

16. Robert ANTONÍN, Druhý život Zbraslavské kroniky v historiografické reflexi od 14. do konce 18. století, *Mediaevalia historica Bohemica*, 20/1, 2017, s. 85-121.
17. Robert ANTONÍN, Obraz ideálního panovníka ve Zbraslavské kronice, in: *Stát, státnost a rituály přemyslovského věku. Martin Wihoda – Demeter Malat'ák (edd.)*, Brno 2006, s. 197–215
18. Marie BLÁHOVÁ, Kosmas, první český historik, in: *Duchem, ne mečem. Jarmila Lakosilová (ed.)*, Praha 2003, s. 18.
19. Jana ČESKÁ, Vedlejší epizodická vyprávění Hájkovy kroniky, in: *Na okraj Kroniky české. Ed. J. Linka*, Praha 2015 (=Studia Hageciana I), s. 67-83. Petr ČORNEJ, Hájkův obraz husitské epochy, in: *Na okraj Kroniky české. Ed. J. Linka*, Praha 2015 (Studia Hageciana I.), s. 83-111
20. Martin WIHODA, Kosmova kronika a počátky českého historického myšlení, in: *Kronika Čechů – Kosmas. Praha 2011*, s. 5-21.
21. Jiří PEŠEK, Václav Hájek z Libočan, vypravěč mýtů i dějin, in: *Duchem, ne mečem. Jarmila Lakosilová (ed.)*, Praha 2003. s. 100-111.
22. Dušan TŘEŠTÍK, O Kosmovi a jeho kronice, in: *Kosmova kronika česká. Praha 2005*, s. 5-17.
- 23.

Тема 4.

DRUHÁ FÁZE ROZVOJE HISTORICKÉ PRÓZY - OBDOBÍ NÁRODNÍHO OBROZENÍ

План

1. Druhá fáze rozvoje historické prózy - období národního obrození.
2. Rukopis Královédvorský A Rukopis Zelenohorský.
3. Dějiny národu českého v Čechách i na Moravě (František Palacký).
4. Divadelní hry Václava Tháma.

5. Václav Kliment Klicpera rytířské hry Blaník, Loketský zvon, Božena, Jan za chrta dán, historická hra Soběslav selské kníže. Klicperova historická próza.
6. Máchova historická povídka Křivoklad.
7. Historická próza a divadelní hry Josefa Kajetána Tyla.

Завдання для самостійного опрацювання

Svět heroických věků, idealizovaných představ o minulosti v romantismu

Завдання для індивідуальної роботи

1. Підготувати презентацію / реферат за статтями:

- 1) Bedřich, Martin, „Svatojánská východiska v Máchově Křivokladu“, Souvislosti, č. 3, 2005, s. 9–14.
- 2) Krejčí Karel, „Symbol kata a odsouzenec v Máchově díle“, in O. Králík – R. Grebeníčková (edd.): Realita slova Máchova (sborník pojednání), Praha, Čs. Spisovatel 1967, s. 209–277.

Література

Dobiáš D. (ed.) Rukopisy královédvorský a zelenohorský. Nakladatelství Host, 2011, 324 s.
<https://www.academia.cz/uploads/media/preview/0001/06/49ed087f05d25e128813ed327b668a6bba2ecd1e.pdf>

Urban M. Poslední tečka za Rukopisy, Praha 1998.

Rukopis královédvorský: Rukopis zelenohorský. Jako soubor. 1. vyd. Brno: Host, 2010, 324 s.

Bedřich, Martin, „Svatojánská východiska v Máchově Křivokladu“, Souvislosti, č. 3, 2005, s. 9–14.

Charypar, Michal. Máchovské interpretace. Vyd. 1. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2011, 211 s.

Krejčí Karel, „Symbol kata a odsouzení v Máchově díle“, in O. Králík – R. Grebeníčková (edd.): Realita slova Máchova (sborník pojednání), Praha, Čs. Spisovatel 1967, s. 209–277.

Mácha, Karel Hynek, Zdeněk HRBATA a Martin PROCHÁZKA. Prózy. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008, 477 s.

МОДУЛЬ 2

Тема 5.

ТŘETÍ FÁZE HISTORICKÉ PRÓZY – REALISMUS

План

1. Třetí fáze historické prózy – realismus.
2. Václav Beneš Třebízský: Ze zapomenutých pamětí, Bludné duše.
3. Národní dějiny v díle Aloise Jiráska.
4. Historické romány Zikmunda Wintra.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Panoramatické „obrazy“ z konkrétních úseků dějin v období realismu
2. Románové kroniky A.Jiráska.

Завдання для індивідуальної роботи

1. Підготувати презентацію / реферат на одну з тем:
 - 1) Zikmund Winter spisovatel s duší historika.
 - 2) Koncepte historismu ve vybraných dílech Aloise Jiráska a Zikmunda Wintra.
2. Опрацювати тези статей:

- 1) BLÜMEL, Josef. Zikmund Winter mezi historií a uměním: Kulturní historik Zikmund Winter, Rakovník – Okresní muzeum ve spolupráci s Ústavem pro českou literaturu AV ČR, 1996.
- 2) ZELENKA, Miloš. Spor o historismus. In. Sborník Společnosti Aloise Jiráska I., Praha: Společnost Aloise Jiráska, 1995,

Jimepamypa

1. Dokoupil B. K typologii historického románu. In: Česká literatura, roč. 27, 1979, s.206-220.
2. Hloušková Z. Historický román. U nás [online]. Roč.27(2017), č.2 [cit. 2018-04-21]. [Dostupné online](#).
3. Machala L., Galík J., Gilk E. et al. Panorama české literatury. Praha: Knižní klub, 2015. Universum.
4. BLÜMEL, Josef. Zikmund Winter mezi historií a uměním: Kulturní historik Zikmund Winter, Rakovník – Okresní muzeum ve spolupráci s Ústavem pro českou literaturu AV ČR, 1996.
5. VORLÍČKOVÁ, Marie. Tou cestou jsem šel. Nástin životopisu Aloise Jiráska. In. Sborník Společnosti Aloise Jiráska I., Praha: Společnost Aloise Jiráska, 1995.
6. WINTER, Zikmund. Malé historie a třísky, Praha, Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1987.
7. WINTER, Zikmund. Paměti ze života dvou přátel, eds. V. Brožová, Rakovník, 1996.
8. WINTER, Zikmund: Mezi Prahou a Rakouskem, eds. R. Mayerová - J. Krška, Rakovník 2019.
9. ZELENKA, Miloš. Spor o historismus. In. Sborník Společnosti Aloise Jiráska I., Praha: Společnost Aloise Jiráska, 1995,
10. TOMEŠ, Josef, a kol. *Český biografický slovník XX. století: I. díl: A–J*. Praha; Litomyšl: Paseka; Petr Meissner, 1999. 634 s. S. 616.

11.

Тема 6.

NOVÁ KONCEPCE ČESKÉHO HISTORICKÉHO ROMÁNU V MEZIVÁLEČNÉM A VÁLEČNÉM OBDOBÍ

План

1. Nová koncepce českého historického románu v meziválečném a válečném období.
2. Valdštejnské trilogie Bloudění a Rekviem Jaroslava Durycha.
3. Román Markéta Lazarová V.Vančury jako zrušení dosavadní koncepce historické prózy.
4. Román Františka Kožíka Největší z pierotů - nový typ literární biografie.
5. Historický román za okupace: Pole orná a válečná, Obrazy z dějin národu českého V.Vančury.
6. Miloš Václav Kratochvíl a jeho díla historická.

Завдання для самостійного опрацювання

Regionálně zaměřená historická próza, J.Š. Baar trilogie *Paní komisarka*, *Osmáctyřicátníci*, *Lůsy*.

Завдання для індивідуальної роботи

1. Законспектувати основні тези статті:
 - 1) Tilman Kašten and Lucie Antošíková. Pavel Eisner a "Bloudění" Jaroslava Durycha: LITERÁRNÍ TRANSFER, TVORBA KÁNONU A IDENTITA / Česká literatura, [Vol. 62, No. 6 \(2014\)](#), pp. 745-783. Режим доступу: <https://www.jstor.org/stable/43742425>.

- 2) KÁŠ, Svatopluk. O českých lékařích – dramaticích v meziválečném období. *Interní medicína pro praxi*. 2002, čís. 7, s. 358–359. [Dostupné online](#).

Література

- Tilman Kašten and Lucie Antošíková. Pavel Eisner a "Bloudění" Jaroslava Durycha: literární transfer, tvorba kánonu a identita / Česká literatura, [Vol. 62, No. 6 \(2014\)](#), pp. 745-783. Режим доступа: <https://www.jstor.org/stable/43742425>
- [KÁŠ, Svatopluk](#). O českých lékařích – dramaticích v meziválečném období. *Interní medicína pro praxi*. 2002, čís. 7, s. 358–359. [Dostupné online](#).
- MERHAUT, Luboš, a kol. *Lexikon české literatury: osobnosti, díla, instituce. 4/II. U–Ž, Dodatky k LČL 1–3, A–Ř*. Praha: Academia, 2008. 1089–2105 s. S. 1211–1218.
- [MUKAŘOVSKÝ, Jan](#), ed. et al. [Vladislav Vančura](#) / *Dějiny české literatury. IV, Literatura od konce 19. století do roku 1945*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1995. s. 310–328.
- [MUKAŘOVSKÝ, Jan](#). K premiéře Vančurovy Josefíny. *Slovo a slovesnost*. 1949, roč. 11, čís. 3, s. 117–120. [Dostupné online](#).
- [TOMEŠ, Josef](#), a kol. *Český biografický slovník XX. století: III. díl: Q–Ž*. Praha; Litomyšl: Paseka; Petr Meissner, 1999. 587 s. S. 421–422.
- BURIÁNEK, F. Kronika života a vlády Karla IV. Literární měsíčník. 1982, roč. 11, č. 7, s. 108.
- DOKOUPIL, B. Životopisný román zakladatelského významu. In Kožík, F.: Největší z Pierotů. 19. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1986. s. 439 – 443.
- FETTERS, A. Přebohaté dílo Františka Kožíka. Pochodeň. 1989, roč. 78, č. 113, s. 4.

FILIPČIK, R. Funkce dokumentu v současném historickém románu. Česká literatura. 1988, roč. 36, č. 3, s. 256 – 269.

HÁJKOVÁ, A. Kožíkovi rytíři ducha a srdce. Literární měsíčník. 1980, roč. 9, č. 4, s. 66 – 69. HAMAN, A. et al. Literatura k diskusi. 1. vyd. Jinočany: H & H, 2000. s. 54 – 55.

KEDZIOROVÁ, J. K problematice životopisného románu. Universitas. 1980, roč. 13, č. 4, s. 22 – 27.

POSPÍŠIL, I. Největší z pierotů. Kam v Brně. 2007, roč. 51, č. 5, příl. Kam, roč. 13, č. 5, s. 25 – 26.

PYTLÍK, R. Jak to bylo s pomstou za Pierota. Právo. 2001, roč. 11, č. 108, s. 14.

TABÁŠEK, A. Kožíkův pierot Debureau česky už podvacáté. Práce. 1996, roč. 52, č. 248, s. 13

VLAŠÍN, Š. Tvůrce životopisných románů: (K nedožitým devadesátinám Františka Kožíka). Naše pravda. 1999, roč. 10, č. 19, s. 4.

VOLHEJNOVÁ, V. Čeští spisovatelé. 2. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2005. s. 45 – 46.

VRAJOVÁ, J. K polemice o životopisném románu F. Kožíka Největší z pierotů. Eurolingua & Eurolitteraria 2006. 1. vyd. Technická univerzita v Liberci, 2007.

Тема 7.

HISTORICKÁ DÍLA VE 2 POL.20 STOLETÍ

План

1. Historická díla ve 2 pol.20 století.
2. Jarmila Loukotková - Navzdory básník zpívá.
3. Demytizace dějin (V.Karlického Kladivo na čarodějnice, romány J.Šotoly, V. Körnera, O. Daňka. Románové pentalogie a trilogie Vladimíra Neffa.
4. Jiří Šotola - Tovaryšstvo Ježíšovo, Kuře na rožni, Svatý na mostě.

5. M.V. Kratochvíl - Evropa tančila valčík, Evropa v zákopech - prvky literatury faktu, Život Jana Ámose, Lásky královské - o posledních Přemyslovcích.
6. Ladislav Fuks -Vévodkyně a kuchařka.
7. Historické fresky, čtivost, řemeslná dovednost v historických románech Jarmily Loukotkové.

Zавдання для самостійного опрацювання

Téma hledání identity člověka v soukolí dějin v historickém románu 70. a 80. let (V. Körner Lékař umírajícího času)

Zавдання для індивідуальної роботи

1. Підготувати презентацію / реферат
 - 1) Mourková Jarmila: Nová historická freska z římských dějin. [Románová biografie dramatika Terentia.] Praha: Tvorba, 1978, č. 22, s. 18.
 - 2) Císař Jan. Dobývání obraznosti (Doslov). In Šotola, Jiří. *Cesta Karla IV. do Francie a zpět. Padalo listí, padala jablíčka. A jenom země bude má.* Praha. Panorama, 1989, s. 213–222.
 - 3) Osadčenkova T. Specifičnost současného českého historického románu: Na základě rozboru tvorby M. V. Kratochvíla a V. Neffa/ Česká literatura Vol. 27, No. 1 (1979), pp. 49-57. Режим доступу <https://www.jstor.org/stable/43743739> .

Література

1. Dokoupil B. Nad českou historickou prózou poválečného čtyřicetiletí. In: Česká historická próza (1945-1985): sborník materiálů z vědecké konference 29. Bezručovy Opavy: (17.-18. září 1986). Opava: Slezské zemské muzeum, 1990. S. 4-19.

2. DOKOUPIL, Blahoslav. Český historický román 1945-1965. Praha, nakladatelství Československý spisovatel, 1987.
3. VŠETIČKA, František. Energie Ephialta: o kompoziční poetice české prózy padesátých let 20. století. Praha: Cherm, 2018. Duch a tvar (Cherm). ISBN 978-80-86370-69-9.
4. GEN: Jarmila Loukotková pohledem Jiřího Věřčáka. [dokumentární film]. Režie Jiří VĚŘČÁK. Česká republika. Česká televize, 2002. JARMILA LOUKOTKOVÁ. Slovník české literatury po roce 1945 [online]. ÚČL AV ČR, 2. 5. 2021 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1270&hl=Jarmila+Loukotkov%C3%A1>
5. Blažíček, Přemysl. Generace Května v šedesátých letech. In Blažíček, Přemysl. *Kritika a interpretace*. Praha: Triáda, 2002. ISBN 80-86138-46-1, s. 184–196.
6. Brožek, Lubomír. Prozaik Jiří Šotola se vrací ke čtenářům. *Právo*. 2000, roč. 10, č. 289, s. 10.
7. Buriánek, František. Na okraj současné historické prózy. In Buriánek, František. *O současné české literatuře*. Praha: Československý spisovatel, 1982, s. 59–67.
8. Buriánek, František. Ne o historii, ale o člověku. In Buriánek, František. *O současné české literatuře: výběr z kritických statí 1945–1980*. Praha: Československý spisovatel, 1982, s. 141–144.
9. Císař, Jan. Dobývání obraznosti (Doslov). In Šotola, Jiří. *Cesta Karla IV. do Francie a zpět. Padalo listí, padala jablíčka. A jenom země bude má*. Praha. Panorama, 1989, s. 213–222.
10. Černíková, Jarmila. Jiří Šotola. Cesta Karla IV. do Francie a zpět. *Amatérská scéna*. 1981, roč. 18, č. 1, s. 20.
11. Dokoupil, Blahoslav. Jiří Šotola. Podzim v zahradní restauraci. *Tvar*. 1991, č. 20, s. 16.

12. Dokoupil, Blahoslav. Ono je to na nás: mýtus tzv. malého člověka v současné české próze. *Tvar*. 1991, roč. 2, č. 45, s. 1, 4.
13. Haman, Aleš. Mýtus dějin a demytizace v historické próze normalizačního období. In *Normy normalizace: Sborník referátů z literárněvědné konference 38. Bezručovy Opavy, Opava, 11.–13. 9. 1995*. Praha: Ústav pro českou literaturu; Opava: Slezská univerzita, 1996. ISBN 80-85778-17-3, s. 10–13.

Тема 8.

HISTORICKÁ PRÓZA PO ROCE 1989

План

1. Historická próza po roce 1989.
2. Biografický román v téměř nadčasovém konceptu: Minulost – prostor nekonečných možností:
3. Miloš Urban *Poslední tečku za Rukopisy*, Praga Piccola, *Lord Mord*, *Stínu katedrály*.
4. Petr Stančík *Mlýn na mumie*, *Andělí vejce*.
5. Ságy z krátkého století: rodinné ságy *Na krásné modré Dřevnici Antonína Bajaji*,
6. *Gumový betlém* Jaroslava Kovandy.
7. Rodinném příběhu románu *Hana Aleny Mornštajnové*,
8. *Největší muž na světě*, v románu Pavla Brycze,
9. *Žitkovské bohyně* Kateřiny Tučkové.

Завдання для самостійного опрацювання

Vývojové tendence v současné literatuře.

Завдання для індивідуальної роботи

1. Законспектувати основні тези статей:

- 1) Nagy L. Tečka, která neuzavírá, nýbrž zpochybňuje. Режим доступа: <https://www.iliteratura.cz/clanek/10853-urban-milos-posledni-tecka-za-rukopisy>.
- 2) Lollok M. Mlýn na žánry. Режим доступа: <https://www.iliteratura.cz/clanek/33073-stancik-petr-mlyn-na-mumie>
- 3) Nesnidal D. Ukradené a splacené hrdinství v romanetu Pavla Brycze. Режим доступа: https://www.denik.cz/ostatni_kultura/ukradene-a-splacene-hrdinstvi-v-romanetu-pavla-brycze-20171217.html

Literatura

1. Hamaň, Aleš. Mýtus dějin a demytizace v historické próze normalizačního období. In *Normy*
2. Historický román v současné české literatuře. Режим доступа: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/historicky-roman-v-soucasne-ceske-literature-versus-tema-dejin-v-ceske-proze-po-roce-2000/>
3. Jaroslav Kovanda: Gumový betlém. Fiktivní kronika jedné rodiny. Praha, Torst, 2010, 401 s.
4. Míndeková, Iveta. Mýtus v románu Pavla Brycze Patriarchátu dávno zašla sláva. Legendy a mýty české a slovenské literatury [online]. Praha, 2007, 6, 145- 150. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/slk/data/2007/sbornik/18.pdf>
5. *normalizace: Sborník referátů z literárněvědné konference 38. Bezručovy Opavy, Opava, 11.–13. 9. 1995*. Praha: Ústav pro českou literaturu; Opava: Slezská univerzita, 1996. ISBN 80-85778-17-3, s. 10–13.
6. Petr Stančík: Mlýn na mumie. Převratné odhalení komisaře Durmana. Brno, Druhé město, 2013, 400 s.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Historická beletrie. Pojem, znaky, díla s historickou tematikou ve světové a české literatuře.
2. Žánry historických děl.
3. Historický román. Typy historického románu.
4. Znaky historického románu.
5. Periodizace historické beletrie v české literatuře.
6. Historická tematika v nejstarší české literatuře.
7. Panonské Legendy.
8. Přemyslovské Legendy.
9. Kosmova Kronika.
10. Zbraslavská Kronika (Petr Žitavský).
11. Dalimilova Kronika. Trojanská Kronika.
12. Husitská Kronika (Vavřinec Z Březové).
13. Kronika Václava Hájka z Libočan.
14. Druhá fáze rozvoje historické prózy - období národního obrození.
15. Rukopis Královédvorský a Rukopis Zelenohorský.
16. Dějiny národu českého v Čechách i na Moravě (František Palacký).
17. Divadelní hry Václava Tháma.
18. Václav Kliment Klicpera rytířské hry Blaník, Loketský zvon, Božena, Jan za chrta dán, historická hra Soběslav selské kníže.
19. Klicperova historická próza.
20. Máchova historická povídka Křivoklad.
21. Historická proza a divadelní hry Josefa Kajetána Tyla.
22. Třetí fáze historické prózy – realismus.
23. Václav Beneš Třebízský: Ze zapomenutých pamětí, Bludné duše.
24. Národní dějiny v díle Aloise Jiráska.
25. Historické romány Zikmunda Wintra.

26. Nová koncepce českého historického románu v meziválečném a válečném období.
27. Valdštejnské trilogie Bloudění a Rekviem Jaroslava Durycha.
28. Román Markéta Lazarová V. Vančury jako zrušení dosavadní koncepce historické prózy.
29. Román Františka Kožíka Největší z pierotů - nový typ literární biografie.
30. Historický román za okupace: Pole orná a válečná, Obrazy z dějin národu českého V. Vančury.
31. Miloš Václav Kratochvíl a jeho díla historická.
32. Historická díla ve 2. pol. 20. století.
33. Jarmila Loukotková - Navzdory básník zpívá.
34. Demytizace dějin (V. Kaplického Kladivo na čarodějnice, romány J. Šotoly, V. Körnera, O. Daňka).
35. Románové pentalogie a trilogie Vladimíra Neffa.
36. Jiří Šotola - Tovaryšstvo Ježíšovo, Kuře na rožni, Svatý na mostě.
37. Historické romány M. V. Kratochvíle - Evropa tančila valčík, Evropa v zákopech - prvky literatury faktu, Život Jana Ámose, Lásky královské - o posledních Přemyslovcích.
38. Historické romány Ladislav Fukse.
39. Historické fresky, čtivost, řemeslná dovednost v historických románech Jarmily Loukotkové.
40. Historická próza po roce 1989.
41. Biografický román v nadčasovém konceptu:
42. Ságy z krátkého století: Na krásné modré Dřevnici Antonína Bajaji
43. Gumový betlém Jaroslava Kovandy.
44. Rodinném příběhu románu Hana Aleny Mornštajnové,
45. Největší muž na světě, v románu Pavla Brycze.

СПИСОК ХУДОЖНИХ ТВОРІВ

SEZNAM ÚMĚLECKÝCH DĚL

Staroslověnské literární památky

1. *legenda o sv. Václavu* – psaná demokraticky, zachycuje skutečný stav v tehdejší době

2. *legenda o sv. Václavu* – psaná více ideologicky

Legenda o sv. Vojtěchovi – sv. Vojtěch byl zakladatelem Břevnovského kláštera

Latinské literární památky:

Kristiánova legenda

Kronika Česká (Kosmova)

Kronika Kanovníka Vyšehradského

14.století

Alexandreis:

Dalimilova kronika

16.století

Kronika česká (Hájkova)

19.století

Rukopis královédvorský

Rukopis zelenohorský

Alois Jirásek

Staré pověsti české (1894) – soubor pověstí od praotce Čecha, přes dobu knížat, husitství až do období po bitvě na Bílé hoře.

Mezi proudy (1887–1890) – počátky husitského hnutí, spory krále Václava IV. se šlechtou a duchovenstvem; vystupují zde historické postavy – Hus, Žižka, Václav IV., arcibiskup Jan z Jenštejna

Proti všem (1893) – vrchol husitského hnutí, stavbu Tábora, Zikmundovo tažení do Čech, bitvu na Vítkově. Dostupné online.

Bratrstvo (1900–1909) – třídílný román o úpadku husitství po bitvě u Lipan a odchod husitských vojsk na Slovensko pod vedením Jana Jiskry z Brandýsa

Husitský král (1920–1930) – román, jehož hlavní postavou je Jiří z Poděbrad, Dostupné online.

Z Čech až na konec světa (1888) – diplomatická mise Jiřího z Poděbrad podle cestopisu Václava Šaška z Bírкова. Dostupné online.

Temno (1913–1915) – zobrazena doba největšího útlaku českého národa.

Psohlavci (1884) – román ze 17. století. Dostupné online.

Skaláci (1876) – o selské vzpouře roku 1775 na Náchodsku. Dostupné online.

Skály (1886) – z prvního desetiletí třicetileté války. Dostupné online.

Na dvoře vévodském (1877) – román, jenž líčí osvícenskou atmosféru na náchodském zámku v poslední čtvrtině 18. století a snahy vlastenců o zrušení roboty. Dostupné online.

Ráj světa (1880) – román, jehož děj je zasazen do Vídně a časově i některými postavami navazuje na román Na dvoře vévodském. Dostupné online.

F. L. Věk (1888–1906) – pětídílný román, hlavní hrdina František Ladislav Věk – kupec z Dobrušky, vlastenec; cílem bylo ukázat, jak probíhal proces národního obrození v Praze (proud intelektuální) a v Dobrušce (proud lidový); historické postavy: Václav Thám, Václav Matěj Kramerius a další; postava F. L. Věka vznikla podle skutečné osobnosti kupce Františka Vladislava Heka.

U nás (1896–1903) – čtyřdílná kronika (Úhor, Novina, Osetek, Zeměžluč) odehrávající se na Náchodsku a Hronovsku (Padolí), hlavní hrdina kněz – buditel.

Filosofská historie (1878) – o životě studentů v Litomyšli a o bojích v Praze 1848. Dostupné online.

Zikmund Winter: *Mistr Kampanus,*

Václav Beneš Třebízský *Bludné duše*

Česká historická próza 20. století

Vladislav Vančura

Obrazy z dějin národa českého – dílo mělo zvýšit pocit národní hrdosti (nedokončeno)

Markéta Lazarová – baladicky laděný příběh ze středověku

Jaroslav Durych

Bloudění – tzv. větší valdštejnská trilogie, historický román o osudovém setkání katolické Adély a protestantského Jiříka na pozadí třicetileté války.

Miloš Václav Kratochvíl

Král obléká halenu – doba Karla IV., alegorie, v minulosti se odráží přítomnost, obraz jedince – Jan Hus

Pochodeň, Mistr Jan – v popředí masové a kolektivní hnutí, ilustrace dějin

Evropa tančila valčík, Evropa v zákopech - prvky literatury faktu,

Život Jana Ámose, Lásky královské - o posledních Přemyslovcích.

František Kubka

Palečkův návrat, Palečkův pláč

120 dní – sedmidílná románová kronika, historická freska = velmi obsažné dílo zabírající velké období, historická ilustrace

Jiří Šotola

Tovaryšstvo ježíšovo – historický filozofující román o tragickém zmaření života pod mocenským tlakem institucí (téma lidského osudu); obraz doby pobělohorské protireformace, kořistnických zájmů jezuitského řádu

Kuře na rožni – román vydaný v samizdatu o životě potulného loutkoherce Matěje Kuřete, bloudícího po Čechách v období napoleonských válek ů paralela: mocenské manipulace s lidmi a loutkami....

Svatý na mostě – demýtizace legendy o Janu Nepomuckém.

Ladislav Fuks -Vévodkyně a kuchařka

Vladimír Neff

Třináctá komnata

Srpnovští páni – o posledních Přemyslovcích,

Sňatky z rozumu – patří sem Císařské fialky, osudy dvou rodů Nedobylů a Bornů od 50. let 19. stol. do 2 sv. v., lidstvo nespěje k dobré budoucnosti

Královny nemají nohy, Prsten Borgiů, Krásná čarodějka – není kladen důraz na historickou pravdivost

Jarmila Loukotková:

Není římského lidu, 1949 – první román ze zamýšlené tetralogie o starověkém Římě. Děj se odehrává v 1. století n. l., za panování císaře Nerona a týká se především osoby básníka Petronia.

Spartakus 1: Před námi boj, 1950 – příběh Spartaka, římského gladiátora, který se v letech 73–71 př. n. l. vzbouřil, se sedmdesáti dalšími uprchl z gladiátorské školy a usadil se na Vesuvu, ale přidávali se další až bylo povstalců kolem 70 000.

Spartakus 2: Smrtí boj nekončí, 1957.

Navzdory básník zpívá, 1957 – zde se autorka inspirovala svými překlady Villonových děl a převyprávěla svoji představu o životních osudech tohoto prvního prokletého básníka, o nichž mnoho známo není.

Bůh či ďábel, 1957 – román z prostředí Francie v období stoleté války.

Václav Kaplický – vyzdvihuje husitství jako pokrokové období českých dějin

Železná koruna – vzpoura řasnického kováře

Kraj kalicha – husitství

Smršť, Rebélie – selská povstání a vzpoury proti vrchnosti

Kladivo na čarodějnice – historická paralela, čarodějnické procesy Velkých Losin

– moci se nedá uniknout

Táborská republika – husitství

РЕКОМЕНДОВАНИ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

5. Antologie nové české prózy 1995–2005. (ed. Radim Kopáč).
6. Dokoupil B. Nad českou historickou prózou poválečného čtyřicetiletí. In: Česká historická próza (1945-1985): sborník materiálů z vědecké konference 29. Bezručovy Opavy: (17.-18. září 1986). Opava: Slezské zemské muzeum, 1990. S. 4-19.
7. Dokoupil B. K typologii historického románu. In: Česká literatura, roč. 27, 1979, s.206-220.
8. Hloušková Z. Historický román. U nás [online]. Roč.27(2017), č.2 [cit. 2018-04-21]. [Dostupné online](#).
9. Machala L., Galík J., Gilk E. et al. Panorama české literatury. Praha: Knižní klub, 2015. Universum.
10. Genčiová M. Zamyšlení k problému historismu v literatuře pro děti a mládež. In Zlatý máj: časopis o dětské literatuře. Praha: Albatros, 1989, ročník 33, č. 2.
11. Gilk E. Historická próza – Protifaktová historická fikce – historická fantasy. Situace českého historického románu po roce 1989. In Bohemica Olomucensia 4, Univerzita Palackého v Olomouci, 2010.
12. Hruška, Petr – Machala, Lubomír – Vodička, Libor – Zizler, Jiří. V souřadnicích volnosti. Česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích. Praha: Academia 2008;
13. Fialová, Alena (ed.). V souřadnicích mnohosti. Česká literatura první dekády jednadvacátého století v souvislostech a interpretacích. Praha: Academia 2014;

Допоміжна література

1. HAUSER, Michael. Cesty z postmodernismu. Filosofická reflexe doby přechodu. Praha: Filosofia, 2012.
2. Horák, Ondřej: Prozaické žánry a česká literatura devadesátých let. *Tvar* 11, 2000, č. 4, s. 12–13;
3. Literatura od počátku k dnešku. (J. Lehár a kol.). Lidové noviny: Praha 2004
4. Panorama české literatury. (L. Machala, E. Petřů). Rubico: Olomouc 1994.
5. Slovník českého románu 1945–1991: 150 děl poválečné české prózy (kol. autorů pod vedením B. Dokoupila a M. Velinského). Sfinga: Ostrava 1992.
6. Dana DVOŘÁČKOVÁ-MALÁ, Angažované vyprávění. Narativní strategie literárně – historických děl na přelomu 13. a 14. století, *Mediaevalia historica Bohemica* 20/1, 2017, s. 23-39.
7. Eislerová, Jana: Staré pověsti české. Havlíčkův Brod: Fragment, 2009. ISBN 978- 80-253-0861-5
8. Jirásek, Alois: Staré pověsti české. Praha: J. R. Vilímka, 1925. Krejčí, Ivan: Strašné pověsti české. Praha: Mladá fronta, 2005. ISBN 80-204-1334-0
9. HAVLÍK, Lubomír E. Kronika o Velké Moravě. Brno 1987.
10. [Králík](#) O. Nejstarší legendy přemyslovských Čech 2002, 230 s.
11. Vavřinec Z BŘEZOVÉ, Husitská kronika. Píseň o vítězství u Domažlic. Ed. M. Bláhová, Praha 1979
12. Kosmas, Kosmova kronika česká, Red. K. Hrdina a M. Bláhová, Praha 2012.
13. Jan MARIGNOLA, Kronika česká, in: Kroniky doby Karla IV. Ed. M. Bláhová, Praha 1987
14. Petr ŽITAVSKÝ, Zbraslavská kronika. Ed. Z. Fiala, Praha 1975
15. Petr ČORNEJ, Tajemství českých kronik. Cesty ke kořenům husitské tradice, Praha 2003.
16. Staré letopisy české, in: *Fontes rerum Bohemicarum, Series Nova II.* (dále FRB) Red. A. Černá, P. Čornej, M. Klosová, Praha 2003.

17. Dagmar MOCNÁ – Josef PETERKA, Encyklopedie literárních žánrů. Praha 2004.
18. Robert ANTONÍN, Druhý život Zbraslavské kroniky v historiografické reflexi od 14. do konce 18. století, *Mediaevalia historica Bohemica*, 20/1, 2017, s. 85-121.
19. Robert ANTONÍN, Obraz ideálního panovníka ve Zbraslavské kronice, in: *Stát, státnost a rituály přemyslovského věku*. Martin Wihoda – Demeter Malat'ák (edd.), Brno 2006, s. 197–215
20. Marie BLÁHOVÁ, Kosmas, první český historik, in: *Duchem, ne mečem*. Jarmila Lakosilová (ed.), Praha 2003, s. 18.
21. Jana ČESKÁ, Vedlejší epizodická vyprávění Hájkovy kroniky, in: *Na okraj Kroniky české*. Ed. J. Linka, Praha 2015 (=Studia Hageciana I), s. 67-83. Petr ČORNEJ, Hájkův obraz husitské epochy, in: *Na okraj Kroniky české*. Ed. J. Linka, Praha 2015 (Studia Hageciana I.), s. 83-111
22. Martin WIHODA, Kosmova kronika a počátky českého historického myšlení, in: *Kronika Čechů – Kosmas*. Praha 2011, s. 5-21.
23. Jiří PEŠEK, Václav Hájek z Libočan, vypravěč mýtů i dějin, in: *Duchem, ne mečem*. Jarmila Lakosilová (ed.), Praha 2003. s. 100-111.
24. Dušan TŘEŠTÍK, O Kosmovi a jeho kronice, in: *Kosmova kronika česká*. Praha 2005, s. 5-17.
25. MÜLLER, Richard, ŠIDÁK, Pavel. *Slovník novější literární teorie: glosář pojmů*, Praha: Academia, 2012, ISBN: 978-80-200-2048-2.
26. VORLÍČKOVÁ, Marie. *Tou cestou jsem šel. Nástin životopisu Aloise Jiráska*. In. *Sborník Společnosti Aloise Jiráska I.*, Praha: Společnost Aloise Jiráska, 1995, ISBN 80-901716-8-0.
27. WINTER, Zikmund. *Malé historie a třísky*, Praha, Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1987.
28. WINTER, Zikmund. *Paměti ze života dvou přátel*, eds. V. Brožová, Rakovník, 1996.

29. WINTER, Zikmund: Mezi Prahou a Rakouskem, eds. R. Mayerová - J. Krška, Rakovník 2019.
30. ZELENKA, Miloš. Spor o historicismus. In. Sborník Společnosti Aloise Jiráska I., Praha: Společnost Aloise Jiráska, 1995.
31. Tilman Kašten and Lucie Antošíková. Pavel Eisner a "Bloudění" Jaroslava Durycha: LITERÁRNÍ TRANSFER, TVORBA KÁNONU A IDENTITA / Česká literatura, [Vol. 62, No. 6 \(2014\)](#), pp. 745-783. Режим доступа: <https://www.jstor.org/stable/43742425>
32. [KÁŠ, Svatopluk](#). *O českých lékařích – dramaticích v meziválečném období. Interní medicína pro praxi. 2002, čís. 7, s. 358–359.* [Dostupné online.](#)
33. MERHAUT, Luboš, a kol. *Lexikon české literatury: osobnosti, díla, instituce. 4/II. U–Ž, Dodatky k LČL 1–3, A–Ř.* Praha: Academia, 2008. 1089–2105 s. S. 1211–1218.
34. [MUKAŘOVSKÝ, Jan](#), ed. et al. [Vladislav Vančura](#) / *Dějiny české literatury. IV, Literatura od konce 19. století do roku 1945.* 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1995. s. 310–328.
35. [MUKAŘOVSKÝ, Jan](#). K premiéře Vančurovy Josefíny. *Slovo a slovesnost.* 1949, roč. 11, čís. 3, s. 117–120. [Dostupné online.](#)
36. [TOMEŠ, Josef](#), a kol. *Český biografický slovník XX. století: III. díl: Q–Ž.* Praha; Litomyšl: Paseka; Petr Meissner, 1999. 587 s. S. 421–422.
37. BURIÁNEK, F. Kronika života a vlády Karla IV. Literární měsíčník. 1982, roč. 11, č. 7, s. 108.
38. DOKOUPIL, B. Životopisný román zakladatelského významu. In Kožík, F.: Největší z Pierotů. 19. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1986. s. 439 – 443.
39. FETTERS, A. Přebohaté dílo Františka Kožíka. Pochodeň. 1989, roč. 78, č. 113, s. 4.

40. FILIPČIK, R. Funkce dokumentu v současném historickém románu. Česká literatura. 1988, roč. 36, č. 3, s. 256 – 269.
41. HÁJKOVÁ, A. Kožíkovi rytíři ducha a srdce. Literární měsíčník. 1980, roč. 9, č. 4, s. 66 – 69. HAMAN, A. et al. Literatura k diskusi. 1. vyd. Jinočany: H & H, 2000. s. 54 – 55.
42. KEDZIOROVÁ, J. K problematice životopisného románu. Universitas. 1980, roč. 13, č. 4, s. 22 – 27.
43. POSPÍŠIL, I. Největší z pierotů. Kam v Brně. 2007, roč. 51, č. 5, příl. Kam, roč. 13, č. 5, s. 25 – 26.
44. PYTLÍK, R. Jak to bylo s pomstou za Pierota. Právo. 2001, roč. 11, č. 108, s. 14.
45. TABÁŠEK, A. Kožíkův pierot Deburau česky už podvacáté. Práce. 1996, roč. 52, č. 248, s. 13
46. VLAŠÍN, Š. Tvůrce životopisných románů: (K nedožitým devadesátinám Františka Kožíka). Naše pravda. 1999, roč. 10, č. 19, s. 4.
47. VOLHEJNOVÁ, V. Čeští spisovatelé. 2. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2005. s. 45 – 46.
48. VRAJOVÁ, J. K polemice o životopisném románu F. Kožíka Největší z pierotů. Eurolingua & Eurolitteraria 2006. 1. vyd. Technická univerzita v Liberci, 2007.
49. VŠETIČKA, František. Energie Ephialta: o kompoziční poetice české prózy padesátých let 20. století. Praha: Cherm, 2018. Duch a tvar (Cherm). ISBN 978-80-86370-69-9.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <https://www.vaseliteratura.cz/teorie-literatury/512-hermeneutika>
2. Ústav české literatury AV ČR <https://ucl.cas.cz/>
3. Host www.hostbrno.cz

4. Literární noviny www.literarky.cz),
5. Pandora www.revuepandora.cz
6. Archiv literárních časopisů ÚČL AV ČR: <http://archiv.ucl.cas.cz>
7. Portál české literatury www.czlit.cz
8. Slovník české literatury po roce 1945 www.slovníkceskeliteratury.cz
9. iLiteratura (www.iliteratura.cz), Čítarny: <http://citarny.cz>
10. Antologie Vrh křídel <http://www.petr-fabian.cz/antologie>
11. RozRazil Divadelní nonstop online (www.rozrazilonline.cz)
12. Historické romány. www.historickeromany.cz [online]. [cit. 2018-04-08]. [Dostupné online](#).
13. <https://www.czechlit.cz/cz/feature/historicky-roman-v-soucasne-ceske-literature-versus-tema-dejin-v-ceske-proze-po-roce-2000/>